

Sygn. akt III AUa 497/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Elżbieta Gawda
Sędziowie	sędzia Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska sędzia Krzysztof Szewczak (spr.)
Protokolant: starszy sekretarz sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2020 r. w Lublinie

sprawy G. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o rekompensatę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 29 kwietnia 2019 r. sygn. akt VI U 523/18

I. oddala apelację;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz G. D. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Elżbieta Gawda Krzysztof Szewczak

Sygn. akt III AUa 497/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 marca 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał G. D. emeryturę ustalając jej wysokość na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i odmawiając wnioskodawcy przeliczenia świadczenia wraz z rekompensatą z uwagi na nieprzełożenie przez ubezpieczonego świadectw pracy w warunkach szczególnych, potwierdzających wykonywanie pracy w takim zatrudnieniu.

W odwołaniu od tej decyzji G. D. podnosił, że organ rentowy nieprawidłowo odmówił mu przyznania emerytury wraz z rekompensatą, nie zaliczając jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 2 stycznia 1972 r. do 28 lutego 1991 r. w Spółdzielni (...) w R. na stanowisku kierowcy ciągnika. Podnosił, że pracę tę wykonywał przez cały rok w wymiarze ponad 8 godzin dziennie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy domagał się jego oddalenia argumentując jak w decyzji.

Wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2019 r. Sąd Okręgowy w Radomiu zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił G. D. prawo do emerytury wraz z rekompensatą od dnia(...). Swoje rozstrzygnięcie Sąd oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

G. D. urodzony w dniu (...), w dniu 28 lutego 2018 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w R. wniosek o przyznanie prawa do emerytury z rekompensatą. Zaskarżoną decyzją organ rentowy przyznał ubezpieczonemu emeryturę od (...), odmawiając przyznania rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych, z uwagi na nieprzedłożenie przez wnioskodawcę świadectw pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 2 stycznia 1972 r. G. D. został zatrudniony w Spółdzielni (...) w G. (przed przekształceniem (...) i (...)) na stanowisku traktorzysty za wynagrodzeniem w wysokości 9 zł za prace polowe oraz 8 zł w transporcie z kwartalną premią w wysokości 25%. W dniu 27 marca 1972 r. wnioskodawca uzyskał uprawnienia do kierowania pojazdami kategorii (...), następnie w dniu 16 lutego 1973 r. ukończył kurs chemizacji rolnictwa. Z dniem 1 kwietnia 1974 r. ubezpieczony został zaszeregowany według VI grupy osobistego zaszeregowania ze stawką w wysokości 10,50 zł za godzinę wraz z premią regulaminową do 10%. Od dnia 1 października 1975 r. został zaszeregowany według VII grupy osobistego zaszeregowania ze stawką w wysokości 12 zł za godzinę. Pracę świadczył do dnia 15 lutego 1976 r. W okresie od(...) do (...) G. D. odbywał zasadniczą służbę wojskową. W dniu 16 stycznia 1978 r. powrócił na zajmowane stanowisko pracy. Do jego obowiązków należało wykonywanie oprysków, rozsiewanie wapna i rozrzucanie obornika. Opryski wykonywał od wczesnej wiosny do późnej jesieni. W okresie zimowym tj. od października do końca marca wykonywał prace na zlecenie innych firm, przewożąc węgiel i nawozy oraz rozładowując na stacji kolejowej wapno, superfosfat – nawóz pylisty, sól i siarczan potasu. Znajdujące się luzem w wagonach nawozy wnioskodawca załadowywał cyklopem i łopatą na ciągnik. W trakcie pracy panowało duże zapylenie. Pracował ponadto trzy razy tygodniu, po 8 godzin, przy wyładowywaniu na przyczepę 50 kg worków saletry, mocznika i cementu.

Sąd I instancji ustalił, że wnioskodawca od 18 września 1989 r. do 31 stycznia 1990 r. przebywał na urlopie bezpłatnym. Przez cały okres zatrudnienia (tj. do 28 lutego 1991 r.) ubezpieczony pracował minimum 8 godzin dziennie. Nie był członkiem Spółdzielni i nie uczestniczył w podziale zysków. Codziennie podpisywał listę obecności.

Stan faktyczny w sprawie został ustalony przez Sąd Okręgowy na podstawie wiarygodnych zeznań wnioskodawcy, świadków S. K. i W. B. zatrudnionych razem z wnioskodawcą w Spółdzielni (...) w G. oraz dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych i aktach rentowych ubezpieczonego. Data końcowa zatrudnienia skarżącego została ustalona na podstawie karty obiegowej, świadectw pracy oraz wpisu w legitymacji ubezpieczeniowej

Powołując się na treść art. 21 ust. 1 w zw. z art. 2 pkt 5, art. 23 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. 2018 r., poz.1924), art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2018 r., poz. 1270) w zw. z § 1 ust. 2 i § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze Sąd Okręgowy uznał, iż odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Wskazując na orzecznictwo Sądów Apelacyjnych i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2013 r. (III UK 144/12, Lex 1455745) Sąd Okręgowy podniósł, że przyjęcie, iż tylko kierowcy ciągników, kombajnów i pojazdów gąsienicowych zatrudnieni w firmach transportowych wykonywali pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu

art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wypaczałoby sens tej regulacji, bowiem te specyficzne pojazdy wykorzystywane są przede wszystkim do określonego rodzaju prac polowych, wojskowych i ziemnych, a nie jako środek transportu, a ustawodawca zestawiając w tej samej pozycji działu VIII pracę kierowców ciągników z pracami kierowców kombajnów i pojazdów gąsienicowych miał na celu uznanie tych prac za pracę w warunkach szczególnych właśnie ze względu na samo kierowanie tymi pojazdami, a nie ze względu na wykonywanie takiej pracy wyłącznie w transporcie rozumianym jako „ruch publiczny”.

Sąd I instancji stwierdził, że przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż G. D. w okresach od 2 stycznia 1972 r. do 15 lutego 1976 r., od 16 stycznia 1978 r. do 17 września 1989 r. i od 1 lutego 1990 r. do 28 lutego 1991 r. (tj. 16 lat, 10 miesięcy i 22 dni) na stanowisku traktorzysty wykonywał prace w warunkach szczególnych wskazane w Wykazie A Dział VIII, poz. 1 i 3 oraz Dziale IV poz. 40 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, tj. prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych (dział VIII poz. 3), ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie (dział VIII poz.1) oraz prace magazynowe, załadunkowe, rozładunkowe, transport oraz konfekcjonowanie surowców, półproduktów i wyrobów gotowych – pylistych, toksycznych, żrących, parzących i wybuchowych (dział IV poz. 40).

Tym samym Sąd I instancji uznał, że G. D. spełnił warunek konieczny do przyznania prawa do rekompensaty na podstawie art. 21, 22 i 23 ustawy o emeryturach pomostowych ponieważ wykazał, że na dzień 31 grudnia 2008 r. legitymował się stażem pracy w warunkach szczególnych w wymiarze ponad 15 lat. Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił wnioskodawcy prawo do emerytury wraz z rekompensatą. Świadczenie przyznano od dnia osiągnięcia przez uprawnionego wieku emerytalnego tj. (...).

Apelację od tego wyroku wywiódł pozwany organ rentowy, zaskarżając orzeczenie w całości i zarzucając mu naruszenie:

1. przepisów prawa materialnego tj. art. 21 i 23 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924) w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS - tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.) w zw. z § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.), poprzez nieuzasadnione uwzględnienie pracy w szczególnych warunkach w Spółdzielni (...) w G. w okresie od 2 stycznia 1972 r. do 15 lutego 1976 r. , od 16 stycznia 1978 r. do 17 września 1989 r. i od 1 lutego 1990 r. do 28 lutego 1991 r. na stanowisku kierowcy ciągnika i przyznanie prawa do emerytury z rekompensatą;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego art. 233 § 1 k.p.c. tj. sprzeczność istotnych ustaleń sądu z zebrany materiałem dowodowym.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania do Sądu I instancji.

W uzasadnieniu apelant podniósł, że Sąd Okręgowy nieprawidłowo przyjął, że okres pracy wnioskodawcy na stanowisku traktorzysty w spółdzielni kółek rolniczych będący pracą w zakładzie, który podlegał pod resort rolnictwa może być potraktowany tak jak okres pracy kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych zatrudnionych w transporcie (wskazany w Wykazie A Dział VIII poz. 3). Jeżeli wnioskodawca wykonywał pracę w (...) na stanowisku kierowcy ciągnika to wykonywał prace wskazane w Wykazie A dział X powołanego rozporządzenia. W dziale tym nie ma wymienionej pracy w charakterze kierowcy ciągnika. Wobec tego ubezpieczony nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze prac wymienionych w Wykazie A Dział VIII poz. 3 ww. rozporządzenia tj. np. prac w transporcie.

Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego w szczególności wyrok z dnia 7 marca 2018 r. (I UK 15/17) oraz z dnia 1 kwietnia 2018 r. (I UK 86/17) organ rentowy wskazał, że nie ma żadnych podstaw do traktowania prac polowych jako prace w transporcie. Wymienienie pracy kierowców ciągników w Dziale VIII poz. 3 - w transporcie nie oznacza,

że należy za pracę w warunkach szczególnych uznać kierowanie takim pojazdem (ciągnikiem) przy jakichkolwiek zadaniach, także poza transportem. Prace w szczególnych warunkach bez względu na miejsce pracy i rodzaj resortu wymienione zostały w Dziale XIV - prace różne. Sporny okres na stanowisku kierowcy ciągnika nie powinien więc być zaliczony do pracy w szczególnych warunkach, a tym samym wnioskodawca nie udowodnił, że pracował ponad 15 lat w szczególnych warunkach. Nie przysługuje mu więc prawo do wypłaty emerytury wraz z rekompensatą.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca domagał się jej oddalenia oraz zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniósł, że Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o zgromadzoną dokumentację oraz słusznie uznał, że wykonywanie przez kierowcę ciągnika prac innych niż transportowe np. prac polowych nie wyklucza zaliczenia takiego zatrudnienia do stażu pracy w warunkach szczególnych. Podnosił, że w Wykazie A, w Dziale VIII, poz. 3 poza pracą kierowców zostały wymienione również prace kierowców kombajnów i pojazdów gąsiennicowych, które nie służą do transportu towarów po drogach publicznych. Kombajny i pojazdy gąsiennicowe są maszynami rolniczymi do wykonywania prac polowych, a nie do transportu sensu stricto. Ustawodawca zestawiając w tej samej pozycji działu VIII prace kierowców ciągników z pracami kierowców kombajnów i pojazdów gąsiennicowych miał na celu uznanie tych prac za pracę w warunkach szczególnych właśnie ze względu na kierowanie tymi pojazdami, a nie z uwagi na wykonywanie takiej pracy wyłącznie w transporcie rozumianym jako ruch publiczny. Wnioskodawca oprócz prac wskazanych w Wykazie A Dziale VIII poz. 1 i 3 załącznika do powołanego rozporządzenia wykonywał także prace wskazane w Dziale IV poz. 40. Podnosił ponadto, że dla oceny czy pracownik pracował w warunkach szczególnych nie ma znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska tylko rodzaj powierzonych mu pracy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna i z tych względów podlegała oddaleniu.

Sąd Okręgowy przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe, dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny ustalenia te podziela i przyjmuje za własne, co powoduje, że nie zachodzi potrzeba ich szczegółowego powtarzania (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997 r., II UKN 61/97 - OSNAP z 1998 roku, nr 3, poz. 104 i z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98 OSNAP z 1998 roku, nr 24, poz. 776).

W rozpoznawanej sprawie kwestią sporną było, czy ubezpieczony G. D. wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w wymiarze co najmniej 15 lat. Sporny był, uznany przez Sąd Okręgowy za pracę w szczególnych warunkach, okres zatrudnienia wnioskodawcy w Spółdzielni (...) w G. od 2 stycznia 1972 r. do 15 lutego 1976 r., od 16 stycznia 1978 r. do 17 września 1989 r. i od 1 lutego 1990 r. do 28 lutego 1991 r. na stanowisku kierowcy ciągnika. Apelant podniósł jednocześnie zarzut nieprawidłowego uznania przez Sąd Okręgowy za pracę w szczególnych warunkach pracy wnioskodawcy wykonywanej podczas prac polowych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, w świetle całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, że praca wykonywana przez wnioskodawcę w spornych okresach winna zostać zakwalifikowana do stażu pracy w warunkach szczególnych. Ocena Sądu pierwszej instancji nie narusza przy tym dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c.

Art. 233 § 1 k.p.c., wyraża zasadę, iż sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Określone w tym przepisie granice swobodnej oceny dowodów może naruszać tylko dowolna ocena zebranego materiału, brak wszechstronnej oceny wszystkich istotnych dowodów lub ich ocena sprzeczna z zasadami logicznego powiązania wniosków z ustalonym stanem faktycznym lub doświadczeniem życiowym (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 lutego 1999 r., II UKN 459/98 – OSNAPiUS 2000/6/252; z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99 – OSNAPiUS 2000/19/732; z dnia 10 listopada 1999 r., I PKN 361/99 – OSNAPiUS 2001/7/216 oraz z dnia 16 kwietnia 2002 r., V CKN 1446/00 – LEX nr

55167). Ocena wiarygodności i mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie powinna odpowiadać regułom logicznego myślenia wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego będące wyznacznikiem granic dopuszczalnych wniosków i stopnia prawdopodobieństwa ich przydatności w konkretnej sytuacji. Tylko w przypadku wykazania, że brak jest powiązania przyjętych wniosków z zebrany materiał dowodowy, możliwe jest skuteczne podważenie oceny dowodów dokonanej przez sąd. Nie jest wystarczająca sama polemika wyprowadzająca wnioski odmienne, lecz wymagane jest wskazanie, w czym wyraża się brak logiki lub uchybienie regułom doświadczenia życiowego w przyjęciu wniosków kwestionowanych (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00 – LEX nr 56906; z dnia 20 stycznia 2005 r., I UK 137/04, Legalis Nr 104938).

Przeprowadzoną przez Sąd I instancji ocenę dowodów należy uznać za prawidłową, w pełni odpowiadającą kryteriom określonym w art. 233 § 1 k.p.c. Apelant nie wykazał uchybień w rozumowaniu Sądu Okręgowego, pozwalających na stwierdzenie, że dokonana ocena dowodów jest nieprawidłowa. Sąd ten wskazał dowody, na których się oparł, prawidłowo przyjmując, że praca wykonywana przez wnioskodawcę w spornym okresie może być zakwalifikowana jako praca w warunkach szczególnych.

Na wstępie należy zauważyć, iż wnioskodawca przedłożył w toku postępowania przed organem rentowym świadectwo pracy, wystawione w dniu 2 lutego 1991 r. zaświadczające, że w Spółdzielni (...) w G. w okresie od 2 stycznia 1972 r. do 28 lutego 1991 r. wykonywał pracę kierowcy ciągnikowego.

Zauważyć należy, że aby praca mogła być uznana za pracę w szczególnych warunkach musi być wykonywana na stanowisku określonym w wykazie A lub B, stanowiących załącznik do powołanego powyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące zaliczenia pracy kierowców do pracy w szczególnych warunkach było niejednolite. Praca ta była uznawana za pracę pozwalającą na przyznanie świadczenia w wieku obniżonym w zależności od ustaleń faktycznych konkretnej sprawy. Sąd Apelacyjny nie podziela poglądów wyrażonych przez Sąd Najwyższy w sprawach na które powołuje się apelant. Należy zauważyć, iż Sąd Najwyższy wyrażał również pogląd, że od zasady stanowiskowo-branżowego charakteru wyodrębnienia prac kwalifikujących do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym w szczególnych okolicznościach sprawy można było odstąpić jeżeli dany zakład pracy wykonywał także zadania całkowicie odpowiadające innemu działowi gospodarki, a co za tym idzie, szkodliwość danego rodzaju pracy odpowiadała szkodliwości pracy przyporządkowanej do innej branży (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: z dnia 25 września 2008 r. II UK 1/08 Legalis nr 178570, 14 stycznia 2014 r. II UK 224/13, Legalis nr 776831).

Ustalenia stanu faktycznego oraz prawidłowa ocena materiału dowodowego, dokonane przez Sąd Okręgowy w sprawie niniejszej, w ocenie Sądu Apelacyjnego wskazują, że praca wnioskodawcy zatrudnionego w Spółdzielni (...) w G. na stanowisku kierowcy ciągnika, przy wykonywaniu (od października do końca marca) usług ściśle transportowych przy przewożeniu węgla i nawozów, jak również wykonywana w okresie wiosenno – letnim praca przy przewożeniu i wykonywaniu oprysków, orce, rozsiewaniu wapna i wywożeniu obornika, podlega zaliczeniu do prac wskazanych w Dziale VIII Transport poz. 3 powołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. – prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych zaś praca przy rozładunku na stacji kolejowej wapna, superfosfatu, soli i siarczanów potasu przy użyciu cyklopa i łopaty w celu ich przetransportowania do spółdzielni podlega zaliczeniu do prac wskazanych w Dziale VIII Transport poz. 1 i w Dziale IV poz. 40.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w szczególności zeznania przesłuchanych świadków oraz wnioskodawcy jednoznacznie wskazują, iż przez cały okres zatrudnienia w Spółdzielni (...) w G., wnioskodawca pracował w szczególnych warunkach, w ciągłym narażeniu na czynniki szkodliwe dla zdrowia. Wykonywana przez cały rok praca ubezpieczonego miała taki charakter zarówno przy wykonywaniu prac ściśle transportowych świadczonych na rzecz zleceniodawców Spółdzielni (...) w G., jak i prac polowych polegających na wykonywaniu oprysków, nawożeniu oraz rozsiewaniu wapna.. Z pracami tymi wiązało się transportowanie różnych materiałów wykorzystywanych w rolnictwie, również środków chemicznych. Ubezpieczony posiadał uprawnienia do wykonywania tych czynności - ukończył kurs chemizacji rolnictwa oraz posiadał uprawnienia do kierowania pojazdami typu(...). Wnioskodawca przez cały

czas pracował w hałasie i narażeniu na drgania oraz dodatkowo jeździł drogami publicznymi w celu dostarczenia transportowanych ładunków. Podczas wykonywania prac polowych poruszał się na nieutwardzonym podłożu, w zapyleniu i narażeniu na szkodliwe substancje. Pracodawca ustalił dla wnioskodawcy, z uwagi na warunki panujące podczas wykonywania tych obowiązków, wyższą stawkę wynagrodzenia.

Prace kierowców ciągników i kombajnów nie zostały wymienione w Dziale X prace w rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. tylko umieszczone w Dziale VIII pkt 3 rozporządzenia –w transporcie. Zauważyć jednak należy, że ciągniki i kombajny są wykorzystywane głównie w rolnictwie, nie służą stricte do transportu. Praca obsługujących je osób jest swoistym transportem związanym, wyłącznie lub przynajmniej na pewnych odcinkach, z uczestnictwem w ruchu publicznym oraz z transportowaniem różnych rzeczy, w tym również substancji szkodliwych dla zdrowia oraz obsługiwaniem dodatkowych urządzeń w narażeniu na ciągłe zapylenie i hałas. Wykonywana praca z uwagi na stopień jej szkodliwości i uciążliwości, mimo przyporządkowania jej do innego działu przemysłu, jeżeli była wykonywana stale i pełnym wymiarze czasu pracy powinna więc zostać uznana za pracę w szczególnych warunkach (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia z dnia 26 marca 2014 r. II UK 368/13, LEX nr 1458633, z dnia 3 czerwca 2008 r., I UK 381/07 Legalis nr 176291, z dnia 6 lutego 2014 r., I UK 314/13).

Wykonywanie przez wnioskodawcę pracy kierowcy ciągnika, wbrew twierdzeniom apelanta, nie uniemożliwia uznania spornego okresu za pracę w szczególnych warunkach, określoną w Wykazie A, Dziale VIII, poz. 3 powołanego rozporządzenia. Nie jest trafny zarzut, że Sąd Okręgowy przekroczył wyrażoną w art. 233 § 1 k.p.c. zasadę swobodnej oceny dowodów zaś ustalenia Sądu są sprzeczne z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego. Apelant nie wskazał na czym te uchybienia miałyby polegać. Sąd I instancji prawidłowo ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy. Niewątpliwie relacje świadków, którzy w spornym okresie pracowali razem z wnioskodawcą miały znaczenie dla oceny charakteru jego pracy, ponieważ pozwoliły Sądowi pierwszej instancji, na ustalenie, jakie konkretnie czynności i w jakim wymiarze wnioskodawca wykonywał. Relacje świadków są również zgodne z treścią zeznań wnioskodawcy, znajdują potwierdzenie w dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy. W konsekwencji fakt świadczenia przez odwołującego się pracy w szczególnych warunkach, w sposób stały i w pełnym wymiarze czasu pracy, znajduje potwierdzenie w całym szeregu dowodów poddanych całościowej ocenie.

Łączna ocena zgromadzonych w tej sprawie dowodów słusznie doprowadziła Sąd Okręgowy do wniosku, że G. D. w okresach od 2 stycznia 1972 r. do 15 lutego 1976 r., od 16 stycznia 1978 r. do 17 września 1989 r. i od 1 lutego 1990 r. do 28 lutego 1991 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach, ujęte w Wykazie A Dziale VIII poz. 1 i 3 oraz Dziale IV poz. 40 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.1983 r., Nr 8, poz.43), tj. prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsiennicowych (dział VIII poz. 3), ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie (dział VIII poz.1) oraz prace magazynowe, załadunkowe, rozładunkowe, transport oraz konfekcjonowanie surowców, półproduktów i wyrobów gotowych – pylistych, toksycznych, żrących, parzących i wybuchowych (dział IV poz. 40).

Dochodząc do powyższego wniosku, Sąd Okręgowy nie naruszył żadnej z zasad oceny materiału dowodowego. Apelant nie przedstawił merytorycznej argumentacji, która przemawiałaby za odmienną oceną zgromadzonych w sprawie dowodów, niż dokonana przez Sąd pierwszej instancji.

Łączny okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach obejmujący pracę ubezpieczonego w Spółdzielni (...) w G. wynosi 16 lat, 10 miesięcy i 22 dni.

Reasumując, Sąd Apelacyjny po rozważeniu zarzutu obrazy prawa procesowego, nie znalazł przesłanek do zakwestionowania dokonanej przez Sąd I instancji oceny materiału dowodowego i opartych na tej ocenie ustaleń faktycznych tego Sądu. Sąd Okręgowy zbadał sporne okresy pracy wnioskodawcy pod kątem zaliczenia ich do stażu

pracy w szczególnych warunkach w sposób wszechstronny i wyczerpujący, a wnioski, które wywiódł ze zgromadzonych dowodów były w pełni uzasadnione.

W konsekwencji powyższych rozważań, nietrafny okazał się również zarzut obrazy art. 21 i 23 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. 2018 r., poz. 1924) w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Sąd Okręgowy, na podstawie prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, zasadnie stwierdził, że praca wnioskodawcy w spornym okresie w Spółdzielni (...)w G. była wykonywana w szczególnych warunkach, a więc ubezpieczony G. D. spełnił wszystkie przesłanki warunkujące ustalenie prawa do emerytury wraz z rekompensatą.

Z przedstawionych wyżej względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach instancji odwoławczej Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1, § 3 i § 4 k.p.c. w związku z art. 391 §1 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 9 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz.1800, tekst jedn. ze zm.).